678/03

Den 25. august 2003 blev i sag nr. 59.895:

xxxx xxxxxx
xxxxxxxx xxxxxxxxx xxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Kommunernes
Pensionsforsikring a/s
Krumtappen 2
Postbox 824
2500 Valby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har pensionsforsikring i Kommunernes Pensionsforsikring a/s, klager over selskabets afvisning af at udbetale invalidesum samt over manglende rådgivning i forbindelse med ændring af forsikringen til en præmiefri forsikring.

Selskabet har afvist at udbetale klageren invalidesum under henvisning til, at selskabet ikke finder det sandsynliggjort, at klagerens erhvervsevne var nedsat med 2/3, inden dækningen ved erhvervsevnetab på pensionsordningen bortfaldt. Selskabet afviser endvidere ikke at have oplyst om konsekvenserne af ændringen af ordningen til præmiefri forsikring.

Klageren har i klageskrivelsen til nævnet bl.a. anført:

"2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet?

At de indrømmer de har undladt at gøre mig opmærksom på følgerne af underskriften d. ca. juni 1997.

At jeg opnår dækning som følge af erhvervsevnetab.

…

D. 1/6-1997 fik jeg grundet psykiske lidelser tilkendt forhøjet alm. førtidspens. Jeg modtog et brev fra Kommunernes Pensionsforsikring som jeg ikke forstod, derfor rin-

gede jeg til Kommunernes Forsikring talte med M.C. som sagde, at det skulle jeg skrive under og returnere, for sådan var det bare når man som jeg fik laveste førtidspension. Jeg gjorde som jeg blev bedt om.

…

Min verden styrter sammen, for hvorfor gjorde de mig ikke opmærksom på det inden jeg i 1997 skriver under på det de beder mig om."

Af skrivelse af 9/12 2002 til nævnet fra selskabet fremgår bl.a.:

"K.J. [klageren] har indgivet klage over, at selskabet Kommunernes Pensionsforsikring a/s finder, at der ikke er dokumenteret et varigt og generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3 indenfor ethvert erhverv hverken ved fratrædelsen af den pensionsgivende stilling den 01.12.1996 eller inden den 01.06.1997, hvor dækningen ved erhvervsevnetab på forsikringen bortfaldt.

Det fremgår endvidere af klageskrivelsen, at forsikrede ønsker at opnå at Kommunernes pensionsforsikring indrømmer, at de har undladt at gøre forsikrede opmærksom på følgerne af underskriften ca. juni 1997.

Selskabet har herefter redegjort for de for sagen relevante forsikringsbetingelser. Videre hedder det i ovennævnte skrivelse:

" ***Sagsfremstilling:***

…

Forsikrede fratrådte den pensionsgivende stilling knyttet til ordningen hos Kommunernes Pensionsforsikring a/s med virkning fra den 01.12.1996.

Den 01.10.1996 modtog selskabet forsikredes ansøgning som følge af erhvervsevnetab, hvoraf det fremgik at forsikrede søgte om dækning på grund af ryglidelse og nedsat hørelse.

Ved brev af 22.10.1996 meddelte selskabet, at det ikke umiddelbart kunne vurderes om forsikrede var 2/3 erhvervsudygtig.

3. 59.895

Den 26.05.1997 modtog selskabet pensionssagens akter fra Gladsaxe Kommune. Det fremgik heraf, at forsikrede var tilkendt forhøjet almindelig førtidspension med virkning fra den 01.06.1997, da erhvervsevnen var nedsat med mindst halvdelen på grund af helbredsmæssige forhold. Det fremgik af statusbedømmelsen, at forsikrede var blevet sygemeldt fra en stilling som kontorassistent på grund af dårlig ryg, psykiske symptomer og nedsat hørelse.

Ved brev af 23.06.1997 meddelte selskabet afslag på ansøgning som følge af erhvervsevnetab, idet vi ikke fandt forsikredes erhvervsevne for nedsat med mindst 2/3. Derudover vedlagde selskabet en svarblanket, hvor forsikrede skulle tage stilling til, hvad der fremover skulle ske med pensionsordningen.

Den 27.06.1997 modtog selskabet svarblanketten fra forsikrede, hvoraf det fremgik at forsikrede ønskede ordningen ændret til præmiefri forsikring.

Det er denne svarblanket forsikrede henviser til i klageskemaet til Ankenævnet for forsikring. Det er korrekt, at forsikringen efter modtagelsen af svarblanketten blev ændret til præmiefri forsikring med virkning fra den 01.06.1997. Dækningen ved erhvervsevnetab, på mindst 2/3 udgjorde herefter en årlig pension til eventuelle børn under 21 år.

Det skal dog understreges, at selskabet i de tilfælde hvor vi på et senere tidspunkt vurderer at forsikrede var 2/3 erhvervsudygtig tilbage til fratrædelsen, genetablerer forsikringsforholdet således, at forsikringen har de dækninger den havde på det tidspunkt forsikrede fratrådte den pensionsgivende stilling. Derudover er det ikke korrekt, at selskabet ikke har oplyst om konsekvenserne af, at ændre forsikringen til præmiefri forsikring idet disse fremgår af selskabets brev af 23.06.1997.

På baggrund af telefonsamtale den 06.02.2002, sendte selskabet den 20.02.2002 et skema til brug for eventuel ny ansøgning om dækning som følge af erhvervsevnetab.

4. 59.895

Den 04.03.2002 modtog selskabet ansøgning ved erhvervsevnetab, hvoraf det fremgik at forsikrede søgte om dækning på grund af psykisk lidelse, ondt i ryggen og dårlig hørelse.

Selskabet anmodede herefter speciallæge I.W. og Gladsaxe Kommune om oplysninger, hvilket vi modtog med breve af 15.03.2002 og 23.03.2002.

Ved telefonsamtale med Gladsaxe Kommune den 03.04.2002 fik selskabet oplyst, at kommunen havde anmodet om en speciallægeerklæring fra en speciallæge i psykiatri og de ville sende en kopi når speciallægeerklæringen blev modtaget.

Den 25.06.2002 modtog selskabet statusattest udfærdiget den 14.06.2002 til Gladsaxe Kommune samt speciallægeerklæring udfærdiget den 14.06.2002 fra speciallæge i psykiatri I.W. med henblik på vurdering af den psykiske tilstand i forbindelse med ansøgning om genoptagelse/forhøjelse af tilkendt pension.

Det fremgår af speciallægeerklæringen fra I.W., at hun kender forsikrede fra et behandlingsforløb i 1996-1997. Det fremgår af konklusionen i erklæringen, at forsikredes aktuelle psykiske tilstand må vurderes som forsat dårlig og med en tydelig forværring siden 1997. Det fremgår endvidere af erklæringen, at forsikrede er belastet af tiltagende somatiske gener fra ryg i forbindelse med afkalkning samt hørenedsættelse.

Af statusattesten udfærdiget den 14.06.2002 af læge P.K. fremgår det, at 'pt's samlede somatiske helbredstilstand må siges at være forringet siden pensionstilkendelsen i 1997', 'de psykiske problemer er ikke nævnt her (men kun i speciallægeerkl.). Dog angiveligt udtalt forværrede'.

På denne baggrund meddelte selskabet afslag på ansøgning om dækning ved erhvervsevnetab, idet vi vurderede, at der ikke var dokumenteret et varigt og generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3 hverken ved fratrædelsen eller inden den 01.06.1997. Selskabet lagde ved vurderingen vægt på, at det fremgår af oplysningerne fra læge P.K., at forholdene for ryggens vedkommende er forbedret idet knogletætheden fra

1994 til 1999 er forbedret, mens der for føddernes og hørelsens vedkommende er indtrådt en forværring. P.K. vurderer således, at forsikredes tilstand er forværret siden pensionstilkendelsen i 1997.

Derudover blev der lagt vægt på, at speciallæge I.W. vurderede, at forsikredes psykiske tilstand fortsat er dårlig med tydelig forværring siden 1997.

Selskabet fandt således ikke i de lægelige akter dokumentation for en funktionsindskrænkning, der medfører en varig nedsættelse af den generelle erhvervsevne med mindst 2/3 inden dækningen ved erhvervsevnetab på forsikringen er bortfaldet.

Det er ved telefonsamtale med Gladsaxe Kommune den 04.12.2002 blevet oplyst, at forsikrede er blevet tilkendt mellemste førtidspension med virkning fra 01.11.2002 på grund af en generel forværring af helbredstilstanden siden pensionstilkendelsen i 1997.

På denne baggrund er det selskabets opfattelse, at forsikrede ikke opfylder betingelserne for at opnå dækning fra pensionsordningen ved erhvervsevnetab.
…
Det skal bemærkes, at såfremt forsikredes generelle erhvervsevne havde været nedsat med 2/3 ved fratrædelsen den 01.12.1996, havde forsikrede været berettiget til udbetaling fra gruppelivsforsikringen (gruppeinvalidesummen), samt præmiefritagelse på hovedforsikringen. Forsikrede havde ved fratrædelsen i 1996 ingen børn under 21 år.

Såfremt forsikredes generelle erhvervsevne var nedsat varigt med 2/3 den 01.06.1997 og frem til 01.12.1997 (henstandsperioden) ville gruppelivsforsikringen være bortfaldet, men der ville være dækning i form af præmiefritagelse på hovedforsikringen."

I erklæring 14/6 2002 fra speciallæge psykiatri I. W. hedder det bl.a.:

"Aktuelle psykiske tilstand: pt. oplyser, at hun siden behandlingen sluttede her i 97 især de sidste par år har fået det psykisk dårligere, ligesom hun har fået det somatisk

dårligere med flere rygsmerter og øgede vanskeligheder med at klare f.eks. at aflaste datteren med pasning af de 3 børnebørn, hvoraf den ældste er handicappet.

…

Den aktuelle psykiske tilstand må vurderes som fortsat dårlig og med tydelig forværring siden 1997, lige som prognosen må vurderes som dårlig. Pt. er ikke aktuelt i behandling for den psykiske tilstand ud over den lille dosis benzodiazepin hun har fået igennem en længere årrække til natten. Tilstanden vil muligvis kunne bedres lidt ved behandling for tvangssymptomerne og spiseforstyrrelsen, men dette skønnes ikke at kunne give væsentlig bedring af det psykiske funktionsniveau."

I skrivelse af 23/6 1997 til klageren har selskabet anført:

"**1. <u>Pensionsordningen fortsættes af Dem selv.</u>**

De kan fortsætte Deres pensionsordning ved selv at indbetale præmien.

Indbetalingen kan i almindelighed trækkes fra i din personlige indkomst.

De kan fortsætte med samme præmie som ved fratrædelsen kr. 1.010,12, eller selv fastsætte et mindre beløb. Dog skal præmien mindst udgøre kr. 300,00 pr. måned.

2. <u>Præmiefri forsikring.</u>

Deres pensionsordning kan ændres til en præmiefri forsikring. Det betyder, at pensionerne bliver beregnet ud fra, hvad der er indbetalt i pensionsbidrag.

Dette vil medføre en nedsættelse af pensionerne, da de tidligere oplyste pensioner er beregnet ud fra, at præmien blev indbetalt frem til De fyldte 67 år.

3. <u>Pensionsdækningen bevares.</u>

Den dækning, som De har haft frem til præmieophøret, kan bevares i op til 12 måneder.

Herefter vil Deres pensionsordning blive ændret til en præmiefri forsikring og De vil modtage en forsikringsoversigt, hvoraf de nye dækninger fremgår.

Med dette valg skal De være opmærksom på, at der skal betales for denne dækning. Betalingen sker ved fradrag i forsikringens værdi.

Vedlagte svarblanket bedes udfyldt og returneret inden 14 dage. Hører vi ikke fra Dem, vil Deres pensionsordning blive behandlet som under punkt 3."

Af pensionsregulativ fremgår bl.a.:

"**§6. Udbetaling ved invaliditet.**

…

B. Invalidesum fra gruppelivsforsikringen.

Invalidesummen udbetales, hvis medarbejderen før 60 års-fødselsdagen fratræder sin stilling, og erhvervsevnen varigt er nedsat med 2/3.

Hvis invalidesummen udbetales, nedsættes dødsfaldssummen med det beløb, der er udbetalt.

…

§11 Fratrædelse.

Fratræder medarbejderen, uden at være berettiget til pension fra denne pensionsordning, bortfalder gruppelivsforsikringen.

…

Fortsætter medarbejderen ikke straks i en stilling, som giver pensionsret, ydes 1 års henstand med præmiebetalingen. I henstandsperioden bevares den fulde pensionsdækning excl. gruppelivsdækningen. Herefter ændres pensionsordningen til en præmiefri forsikring, hvis medarbejderen ikke har valgt blandt de andre muligheder."

I regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse hedder det bl.a.:

"Definition af invaliditet

1. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne, og det skal være overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen – trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse er og fortsat må anses at være nedsat til 1/3 eller derunder.

2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til – bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:
Nævnet må lægge til grund, at klageren har modtaget skrivelsen af 23/6 1997 fra selskabet og har reageret herpå ved at underskrive svarblanketten den 25/6 1997. Ud over at vælge præmiefri forsikring havde klageren mulighed for at bevare dækningen frem til et år efter fratrædelsen (mod præmiebetalingen fra 1/6 1997 – 1/12 1997 blev taget fra forsikringens værdi) eller at fortsætte som selvbetaler. Nævnet ville foretrække, at selskabet i tilfælde som det foreliggende, hvor klageren er uarbejdsdygtig, betonede vigtigheden af, at forsikrede – om økonomisk muligt – burde fortsætte forsikringen for det tilfælde, at hendes helbredstilstand blev forværret. Det har selskabet ikke gjort, men dette forhold kan dog efter nævnets opfattelse ikke i sig selv bevirke, at selskabet er forpligtet til nu at give klageren dette tilbud.

Da nævnet i øvrigt må give selskabet medhold i, at klageren ikke inden den 1/6 1997 henholdsvis den 1/12 1997 kan antages at have mistet 2/3 af erhvervsevnen, kan nævnet ikke pålægge selskabet at udbetale erstatning.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand